

5003932

DEN
UAFHÆNGIGE
POLITIKLAGEMYNDIGHED

■

Advokat Claus Bonneze
Vester Allé 7, 1. th.
8000 Århus C

**Afgørelse i sagen, hvor Deres klient har klaget over politiets
adfærd samt anholdelse og detentionsanbringelse**

Ved brev af 26. marts 2014 klagede Deres klient, [REDACTED]
[REDACTED], over politiassistent T [REDACTED] adfærd i forbindelse med
en episode den 29. september 2013 i Klostergade i Aarhus.

Aarhus, 30. september 2014

Journalnr.: DUP-2014-331-1613

Sekretær: Tove Johansen

Sagsbehandler: Cecilie Revsbech

I klagen har Deres klient bl.a. anført:

- at politiassistent T [REDACTED] umotiveret og uden varsel vred armen om på ryggen af hende og råbte: "Du skal bare gøre, hvad der bliver sagt",
- at politiassistenten væltede Deres klient ind over politibilen og ilagde hende håndjern, og
- at politiassistenten under hele forløbet talte uhøfligt og nedværdigende til Deres klient, herunder bad hende om at "holde kæft" og "lukke røven".

I medfør af retsplejelovens § 1019 q, kan Den Uafhængige Politiklagemyndighed (Politiklagemyndigheden) behandle og afgøre en klage over en disposition, som politipersonale har truffet, hvis der er en nær sammenhæng mellem dispositionsklagen og en adfærdsklage, som Politiklagemyndigheden behandler.

På den baggrund besluttede Politiklagemyndigheden den 25. april 2014 også at behandle Deres klients klage over, at hun blev anholdt og anbragt i detentionen, jf. retsplejelovens § 1019 q.

Afgørelse

Politiklagemyndigheden finder, at der ikke er et tilstrækkelig sikkert grundlag for at udtale kritik af politiassistent T [REDACTED] adfærd i anledning af klagen. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor.

For så vidt angår den del af klagen, som angår politiets dispositioner, finder Politiklagemyndigheden, at det var beklageligt, at Deres klient blev anbragt i detentionen. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor.

Sagens oplysninger

Politiklagemyndigheden har indhentet Østjyllands Politis materiale i sagen.

Af sagen fremgår, at Deres klient den 2. april 2014 ved Retten i Aarhus blev dømt for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen ved den pågældende aften, kl. 01.55, på Klostergade ud for Sams Bar at have råbt til en polititjenestemand: "Du er så fucking magtfuld".

Under retssagen afgav Deres klient forklaring. Hun forklarede bl.a., at hun gik hen til sin ven D [REDACTED], som talte med to betjente, og spurgte, hvad der skete. Betjentene bad hende om at blande sig udenom, og da hun blev stående, vred den ene betjent armen rundt på hende og smed hende ned på forskærmen af bilen. Hun kiggede betjenten i øjnene og udtalte: "Det er utroligt så magtfuld, du er". Deres klient fik håndjern på, og betjenten sagde, at hun skulle holde kæft og opføre sig ordentligt. Herefter blev hun kørt på stationen og anbragt i detentionen. Hun havde fået et par drinks, inden hun gik i byen, og en enkelt nede i byen. Deres klient råbte ikke højt, skabte sig eller var vred.

Under retssagen forklarede politiassistent T [REDACTED], at Deres klient blandede sig i en politiforretning, hvorfor han bad hende om at gå over på den anden side af gaden. Da hun ikke efterkom dette, eskorterede han hende over gaden. Herfra råbte Deres klient til ham, at han var fucking magtliderlig. Politiassistenten bad Deres klient om at oplyse sit navn, da han ville sigte hende for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen. Hun blev anholdt og sat på bagsædet af patruljebilen med henblik på at komme med på stationen. Hele episoden tog 15-20 sekunder.

Under retssagen forklarede vidnet D [REDACTED], at Deres klient af politiet blev bedt om at blande sig udenom en politiforretning vedrørende ham. Kort efter så han Deres klient stå på højre side af politibilen, hvorefter hun blev anbragt i bilen og kørt væk. Der gik kun ca. 10 sekunder fra hendes forespørgsel til politiforretningen, og til hun sad i bilen. Vidnet stod på politibilens venstre side ca. 2 m fra Deres klient. Efter vidnets opfattelse agerede Deres klient ikke voldeligt eller provokerende. Han hørte ikke, at hun råbte noget. Deres klient og vidnet havde fået et par genstande hjemme hos ham og en enkelt genstand i byen.

Af politiets detentionsrapport fremgår, at Deres klient vurderedes påvirket af alkohol i middel grad. Hun blev anbragt i detentionen kl. 2.15 og løsladt kl. 3.55. Af detentionslægeerklæringen fremgår, at Deres klient blev lægeundersøgt kl. 2.15, og at hendes tilstand ikke skønnedes behandlingskrævende.

Af politiets rapport vedrørende afhøring af Deres klient fremgår, at hun blev afhørt til sagen fra kl. 3.40 til 3.49.

Politiklagemyndigheden rettede den 1. april 2014 henvendelse til Café Guldhornene, Klostergade 28, for at sikre eventuel videoovervågning af episoden. Caféen oplyste, at overvågningen kun blev gemt en måned. Endvidere rettede Politiklagemyndigheden henvendelse til Føtex, Guldsmedegade 3, som oplyste, at butikken

kun havde overvågning, som dækkede vindfanget og lidt af fortovet foran vindfanget. Overvågningen blev gemt i 3 måneder.

På baggrund af Politiklagemyndighedens anmodning af 25. april 2014, afgav ledelsessekretariatet ved Østjyllands Politi den 12. maj 2014 en udtalelse i anledning af klagen over politiets dispositioner. I udtalelsen har ledelsessekretariatet anført:

"Bemærkninger

Østjyllands Politi finder ikke, at der på det foreliggende grundlag er anledning til at kritisere de af politiet foretagne dispositioner.

Ifølge retsplejelovens § 755, stk. 1, kan politiet anholde en person, der med rimelig grund mistænkes for et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale, såfremt anholdelse må anses for påkrævet for at hindre yderligere strafbart forhold, for at sikre hans foreløbige tilstedeværelse eller for at hindre hans samkvem med andre.

Østjyllands Politi lægger herved vægt på, at S [REDACTED] ved Retten i Aarhus er fundet skyldig i overtrædelse af ordensbekendtgørelsen. Østjyllands Politi finder dermed, at der forelå tilstrækkeligt grundlag for mistanke, samt at det var nødvendigt at sikre S [REDACTED] foreløbige tilstedeværelse, jf. nedenstående.

Ifølge bekendtgørelse om detentionsanbringelse § 1, stk. 1, kan berusede personer efter regler i politilovens §§ 11 og 12 anbringes i politiets detentioner. Det følger af politilovens § 11, stk. 4, at detentionsanbringelse kan foretages, hvis andre midler ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren for den berusede eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Med hensyn til anbringelse i detentionen lægger Østjyllands Politi vægt på, at S [REDACTED] blev skønnet beruset i middel grad. Østjyllands Politi lægger yderligere vægt på, at S [REDACTED] nægtede at efterkomme politiets anvisninger, hvorfor det ikke var muligt at udskrive bøde på stedet. Det var således nødvendigt og proportionalt, at S [REDACTED] blev anholdt og indbragt på Politigården i Aarhus samt anbragt i detention.

(...)"

Politiklagemyndigheden har afhørt politiassistent T [REDACTED] den 17. juni 2014. Følgende fremgår af afhøringsrapporten:

"Afhørte forklarede, at han og hans kollega var i gang med en anden politiforretning i Klostergade, da klager kom hen til patruljen. Afhørte bad

hende om at gå over på den anden side af gaden, hvilket hun ikke efterkom. Afhørte mente, at han 2 gange bad hende om at gå over på den anden side. Afhørte husker ikke, hvordan han formulerede sig. Da klager ikke flyttede sig, fulgte afhørte hende over på det modsatte fortov. Det foregik ved, at afhørte lagde en hånd på ryggen af hende. Klager gjorde ikke nævneværdig modstand. Afhørte husker ikke, om klager sagde noget.

Afhørte vendte herefter om for at gå tilbage til politiforretningen, som var ca. 4 m derfra. På dette tidspunkt råbte klager til afhørte, at han var fucking magtlidelig. Afhørte rettede derfor henvendelse til klager og bad hende om navn og fødselsdato. Klager svarede, at det havde hun ikke pligt til at oplyse. Afhørte gjorde hende herefter bekendt med, at hun var anholdt og sigtet for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen. Afhørte huskede ikke, hvordan klager reagerede, men han mente, at hun sagde, at hun gerne ville høre sigtelsen igen. Afhørte tog fat i klagers overarm og fulgte hende over til patruljebilen. Han lænede hende op ad bilen ved sidedøren og gjorde hende bekendt med, at hun skulle have håndjern på. Klager var stille og rolig. Klager fik håndjern på og transportsikrede dem, og herudover løftede afhørte hendes kasket af for at tjekke, om hun havde noget under den, ligesom han tjekkede hendes taske. Herefter blev klager placeret i bilen på bagsædet. Da der var tale om en hundevogn, kunne der ikke sidde nogen ved siden af hende. Afhørte spurgte sin kollega, om den anden politiforretning var færdig, hvilket den var, hvorefter de kørte fra stedet mod politigården. Under transporten talte patruljen ikke med klager, udover at klager igen spurgte, hvad anholdelsesgrundlaget var. Afhørte anførte, at det var svært at høre, hvad klager sagde, fordi der var plexiglas imellem for- og bagsæde. Afhørte førte klager ind på politigården, hvor hun blev overtaget af en kvindelig kollega. Herefter havde afhørte ikke mere med hende at gøre. Klager var sur og spurgte ud i lokalet, hvorfor hun skulle anholdes, men hun var ikke fysisk udadreagerende.

Forespurgt hvorfor klager blev taget med. Afhørte forklarede, at årsagen var en kombination mellem, at klager var meget beruset, at hun ikke ville oplyse navn og fødselsdato, og at hun havde udtalt sig, som hun gjorde, til ham. Forespurgt til hvor beruset afhørte forekom, forklarede afhørte, at hun ikke var helt fra sans og samling, men kunne tage vare på sig selv.

Forespurgt, om afhørte overvejede at give klager en bøde på stedet i stedet for at tage hende med. Afhørte oplyste, at det altid er en overvejelse, han gør sig i denne type af sager, men i denne situation var det ikke muligt, fordi klager ikke ville oplyse sit navn.

Vedrørende ilæggelsen af håndjern forklarede afhørte, at han af sikkerhedsmæssige årsager altid ilægger dem, der skal køre i hans bil, håndjern. Det gælder uanset, om det er en hundevogn, hvor der ikke kan sidde nogen ved siden af, eller ej. Endvidere kunne han i den konkrete situation ikke sikkerhedsvisitere klager, fordi hun var kvinde, og derfor vidste han ikke, hvad hun havde på sig.

Afhørte afviste, at han havde vredet armen om på klager i en armlås eller lignende, men han anførte, at han havde ført armen om på ryggen af

hende i forbindelse med, at hun blev ilagt håndjern. Klager gav ikke udtryk for, at det gjorde ondt.

Afhørte afviste, at han udtalte, at klager bare skulle gøre, hvad der blev sagt. Afhørte afviste endvidere, at han sagde hold kæft eller luk røven, eller at han i øvrigt var oppe at skændes med klager.

Afhørte afviste, at han talte uhøfligt og nedladende til klager. Der var ikke nogen egentlig samtale med hende, men hun fik at vide, at hun skulle følge med osv. på en bestemt måde.

Afhørtes kollega talte ikke med klager på noget tidspunkt.

Afhørte oplyste, at han aldrig har set klager før."

Ved brev af 10. juli 2014 fremkom Deres klient med bemærkninger til sagen (partshøring). Deres klient fastholdt klagen, idet hun bl.a. under henvisning til politiassistent T [REDACTED] forklaring til Politiklagemyndigheden anførte, at han ved besigtigelsen af hendes taske kunne have fastslået hendes identitet, og at det derfor ikke var nødvendigt at anholde hende.

På baggrund af Deres klients bemærkninger under partshøringen, indhentede Politiklagemyndigheden en supplerende udtalelse fra politiassistent T [REDACTED]. Den 26. august 2014 har politiassistenten i sin supplerende udtalelse anført, at han foretog en sikkerhedsvisitation af Deres klients taske for at sikre sig, at der ikke lå genstande, der kunne tjene til vold eller undvigelse. Det foregik ved, at tasken blev åbnet, og at han kiggede i den uden at visitere den yderligere.

På baggrund af Deres klients partshøringsbemærkninger indhentede Politiklagemyndigheden endvidere en supplerende udtalelse fra ledelsessekretariatet ved Østjyllands Politi. Ved brev af 29. august 2014 oplyste ledelsessekretariatet, at myndigheden ikke havde yderligere kommentarer til sagen.

Politiklagemyndighedens vurdering

1. *Klagen over politiassistent T [REDACTED] adfærd*

Der er afgivet modstridende forklaringer af Deres klient på den ene side og politiassistent T [REDACTED] på den anden side.

Deres klient har forklaret, at politiassistent T [REDACTED] umotiveret og uden varsel vred armen om på ryggen af hende og råbte: "Du skal bare gøre, hvad der bliver sagt", at politiassistenten væltede Deres klient ind over politibilen og ilagde hende håndjern, og at politiassistenten under hele forløbet talte uhøfligt og nedværdigende til Deres klient, herunder bad hende om at "holde kæft" og "lukke røven".

Heroverfor har politiassistent T [REDACTED] forklaret, at Deres klient ikke efterkom politiets anvisninger om at gå over på den anden side af gaden for ikke at forstyrre en politiforretning, at politiassistenten herefter med en hånd på ryggen førte hende over gaden, at han i forbindelse med anholdelsen tog fat i Deres klients overarm og fulgte hende over til patruljebilen, hvor han lænede hende op ad sidedøren og ilagde hende håndjern ved at føre hendes arme om på ryggen, og at han ikke talte uhøfligt eller nedladende til Deres klient.

Set i lyset af de modstridende forklaringer finder Politiklagemyndigheden, at de nærmere omstændigheder omkring hændelsen ikke kan fastlægges med den fornødne sikkerhed.

Der er ikke udenforstående vidner eller objektive omstændigheder, f.eks. videooptagelser, der støtter den ene forklaring frem for den anden.

På den baggrund finder Politiklagemyndigheden ikke, at der er et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at udtale kritik af politiassistent T [REDACTED] adfærd.

I relation til klagen over politiassistentens sprogbrug kan Politiklagemyndigheden imidlertid generelt oplyse, at politiet i medfør af reglerne om god forvaltningsskik har pligt til at optræde høfligt og hensynsfuldt over for borgerne. Udtalelser om at Deres klient skulle "holde kæft" og "lukke røven" ville ikke være i overensstemmelse hermed.

2. Klagen over politiets dispositioner

2.1. Anholdelsen af Deres klient

Ifølge retsplejelovens § 755, stk. 1, kan politiet anholde en person, der med rimelig grund mistænkes for et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale, såfremt anholdelse må anses for påkrævet for at hindre yderligere strafbart forhold, for at sikre hans foreløbige tilstedeværelse eller for at hindre hans samkvem med andre.

Politiklagemyndigheden har overvejet, om det var i strid med retsplejelovens § 755, stk. 1, at Deres klient blev anholdt. Baggrunden herfor er, at Deres klient blev sigtet for en mindre lovovertrædelse, hvorfor politiet kunne have udstedt en bøde til hende på stedet, og at hun ifølge politiassistent T [REDACTED] forklaring ikke var fysisk udadreagerende.

Ud fra en konkret vurdering af sagens omstændigheder finder Politiklagemyndigheden imidlertid, at der ikke er et fuldt tilstrækkeligt grundlag for at kritisere, at Deres klient blev kortvarigt anholdt og medtaget på politistationen. Myndigheden har herved lagt vægt på, at Deres klient angiveligt ikke ville oplyse sine generalia til politiet, at patruljen – som bestod af to mandlige polititjenestemænd - ikke kunne sikkerhedsvisitere Deres klient, fordi hun var kvinde, og at politiassistent T [REDACTED] – som stod alene med Deres klient - angiveligt kun foretog en sikkerhedsvisitation af Deres klients taske ved at åbne den og kigge i den. Politiet kunne således ikke

afslutte politiforretningen på stedet, idet Deres klients identitet angiveligt ikke kunne fastslås.

På den baggrund finder Politiklagemyndigheden, at anholdelsen var i overensstemmelse med retsplejelovens § 755, stk. 1, og kravet om proportionalitet, idet den var nødvendig og forsvarlig under de givne omstændigheder.

2.2. Detentionsanbringelsen af Deres klient

Af politilovens § 11, stk. 1, 1. pkt. fremgår, at politiet skal tage sig af en person, der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, og som træffes under forhold, der indebærer fare for den pågældende selv eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Efter detentionsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, kan berusede personer efter reglerne i §§ 11 og 12 i lov om politiets virksomhed anbringes i politiets detentioner. Det følger af politilovens § 11, stk. 4, at detentionsanbringelse kan foretages, hvis andre midler ikke findes tilstrækkelige til at afværge faren for den berusede eller andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed.

Politiklagemyndigheden finder, at betingelserne for detentionsanbringelse af Deres klient ikke var til stede.

Herved har Politiklagemyndigheden lagt vægt på, at Deres klient ifølge politiassistent [REDACTED] egen forklaring ikke var fysisk udadreagerende, at Deres klient ifølge politiassistentens forklaring "ikke var helt fra sans og samling" på grund af beruselse, men "kunne tage vare på sig selv", og at hun ifølge politiassistentens forklaring blev overtaget af en kvindelig kollega på politigården.

Der er ikke oplysninger fra Østjyllands Politi om, at det af andre årsager var berettiget at detentionsanbringe Deres klient, f.eks. fordi den kvindelige betjent ikke umiddelbart kunne fastslå hendes identitet ved visitation, eller fordi det ikke var muligt at venterums-anbringe Deres klient, indtil hun skulle afhøres.

På den baggrund finder Politiklagemyndigheden, at det var beklageligt, at Deres klient blev anbragt i detentionen i forbindelse med episoden.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet i medfør af retsplejelovens § 1019, stk. 1. Af denne bestemmelse fremgår det, at Politiklagemyndigheden træffer afgørelse i klagesager.

Politiklagemyndighedens afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed.

Med venlig hilsen

Kirsten Dyrman
direktør